

NÁVRHY GENERÁLNEHO ADVOKÁTA

PHILIPPE LÉGER

prednesené 13. júla 2004¹

1. Na základe Medzinárodného dohovoru o obmedzení zodpovednosti vlastníkov námorných lodí, uzavretého v Bruseli 10. októbra 1957², môže vlastník lode dosiahnuť, aby bola jeho zodpovednosť za určité námorné škody obmedzená na sumu stanovenú týmto dohovorom. V danej veci vlastníci lode podali na súde v Holandsku, v mieste registrácie ich lode, návrh na začatie konania o obmedzení zodpovednosti, zatiaľ čo poškodený, ktorý tvrdil, že mu škoda bola spôsobená tou istou lodou, podal žalobu o náhradu škody na dánskom súde.

majú ustanovenia článku 21 Bruselského dohovoru týkajúce sa prekážky začatého konania uplatniť na predmetnú vec. Pýta sa tiež, či uznesenie vydané na návrh účastníka konania, ktorým holandský súd povolil vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť, je rozhodnutím v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru a v akej miere môže byť uznané v Dánsku.

I — Právny rámec

2. Na základe toho Højesteret (Najvyšší súd) (Dánsko) predložil Súdnemu dvoru viaceré prejudiciálne otázky týkajúce sa výkladu Bruselského dohovoru z 27. septembra 1968 o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach³. Vnútroštátny súd sa pýta, či sa

A — *Dohovor z roku 1957*

1 — Jazyk prednesu: francúzština.

2 — International Transport Treaties, príl. 1 — 10 (január 1986), s. 81 (ďalej len „dohovor z roku 1957“).

3 — Ú. v. ES L 299, 1972, s. 32. Dohovor bol zmenený Zmluvou z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska (Ú. v. ES L 304, s. 1 a — po zmene textu — s. 77 (ďalej len „Bruselský dohovor“)).

3. Obmedzenie zodpovednosti v námornom práve bolo už oddávna prijaté mnohými vnútroštátnymi právnymi úpravami ako odozva na základnú nevyhnutnosť, že riziká spojené s navigáciou môžu nadobudnúť taký rozmer, že nebudú môcť byť v plnom roz-

sahu kryté poistením.⁴ Rozdiely medzi vnútroštátnymi právnymi úpravami uplatniteľnými v tejto oblasti a medzinárodný charakter námornej dopravy priviedli štáty k stanoveniu jednotných pravidiel najprv prostredníctvom medzinárodného dohovoru prijatého v roku 1924, a následne dohovoru z roku 1957⁵.

4. Podľa dohovoru z roku 1957 môže vlastník lode obmedziť vlastnú zodpovednosť voči pohľadávkam vyplývajúcim z jedného z dôvodov vymenovaných v tomto dohovore, ibaže udalosť zakladajúca vznik nároku bola spôsobená jeho vlastným zavinením. Medzi týmito pohľadávkami sú uvedené materiálne škody spôsobené konaním, nedbanlivosťou alebo zavinením každej osoby, ktorá sa nachádza na palube lode a podieľa sa na jej navigácii. V zmysle článku 7 dohovoru z roku 1957 námietka obmedzenia zodpovednosti neznamenaá uznanie tejto zodpovednosti. Suma, na ktorú môže vlastník lode obmedziť svoju zodpovednosť, je úmerná nosnosti lode a rovná sa sume, ktorá je výsledkom vynásobenia nosnosti lode sumou, stanovenou uvedeným dohovorom podľa povahy spôsobenej škody. Napríklad, ak škodová

udalosť spôsobila iba materiálnu škodu, zodpovednosť vlastníka alebo lodiaru môže byť obmedzená na sumu 1 000 frankov na každú registrovanú tonu lode.⁶

5. Ak súhrn pohľadávok vyplývajúcich z tej istej škodovej udalosti prekračuje takto stanovenú hranicu zodpovednosti, môže byť vytvorený fond vo výške sumy zodpovedajúcej tejto hranici určený výlučne na úhradu pohľadávok, pri ktorých možno namietať obmedzenie zodpovednosti. Prostriedky tohto fondu sú vyplatené medzi veriteľov pomerne k výške ich uznaných pohľadávok. Pravidlá týkajúce sa vytvorenia a rozdelenia prípadného fondu a všetky procesné pravidlá sa riadia vnútroštátnym právom štátu, v ktorom sa fond vytvára.⁷

6. Dohovor z roku 1957 bol nahradený dohovorom o obmedzení zodpovednosti v oblasti námorných pohľadávok, uzavretým v Londýne 19. novembra 1976⁸.

4 — Georges, J.: „La limitation de la responsabilité des propriétaires de bateaux“, Sauveplane Rome, éditions Unidroit, 1959, s. 62.

5 — Dohovor z roku 1957 bol ratifikovaný Holandským kráľovstvom 10. decembra 1965 a v tomto štáte nadobudol platnosť 31. mája 1968, Holandské kráľovstvo ho vypovedalo 1. septembra 1989. Aj Dánske kráľovstvo bolo zmluvnou stranou dohovoru od 1. marca 1965 do 1. apríla 1984. Tento dohovor preto nezaväzoval Dánske kráľovstvo v čase vzniku skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej, čiže v júni 1985. Vnútroštátny súd však z tejto skutočnosti, o ktorej sa ostatne nezmieňuje, nevypodzuje žiaden následok. Preto sa tým v týchto návrhoch nebudem zaoberať.

6 — Článok 3.

7 — Článok 4.

8 — International Transport Treaties, príl. 1 — 10 (január 1986), s. 255. Tento dohovor nadobudol platnosť v Dánsku až 1. decembra 1986 a v Holandsku 1. septembra 1990. Rozšíril právo na využitie obmedzenia zodpovednosti na ďalšie subjekty, stanovil, že obmedzenie môže byť vylúčené jedine v prípade úmyslu alebo vedomého zavinenia, zvyšujúc v týchto prípadoch maximálnu výšku sumy, na ktorú možno obmedziť zodpovednosť.

B — *Holandská právná úprava*

7. Na základe ustanovení platných v čase vzniku skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej, holandská právná úprava upravovala konanie o obmedzení zodpovednosti, rozdelené do troch fáz. V prvej fáze vlastníci lode alebo lodiar predložia návrh na súd v mieste registrácie lode, s označením sumy, na výšku ktorej požadujú obmedziť ich zodpovednosť, ako aj mena a adresy prípadných veriteľov. Pokiaľ tento súd návrhu vyhovie, uznesením predbežne stanoví výšku sumy, na ktorú je obmedzená zodpovednosť navrhovateľa, stanovujúc mu zaplatiť túto sumu zvýšenú o súdne poplatky, alebo zriadiť zábezpeku vo výške tejto sumy. Súd okrem toho určí sudcu - komisára a likvidátora škôd. Uznesenie spolu s návrhom musí byť doporučeným listom zaslané navrhovateľovi a veriteľom v ňom uvedeným a okrem toho musí byť uverejnené v úradnom vestníku a v iných novinách. Môže byť napadnuté navrhovateľom alebo veriteľmi, ktorí chcú v tejto fáze dosiahnuť, aby bol návrh zamietnutý alebo vyhlásený za neprípustný.⁹ Proti rozhodnutiu vydanému súdom rozhodujúcim o opravnom prostriedku možno podať mimoriadny opravný prostriedok.

vlastníka lode na obmedzenie zodpovednosti a výške sumy, na ktorú súd predbežne stanovil toto obmedzenie. Rovnako má vlastníci lode možnosť poprieť pohľadávky. Nesúhlasné stanoviská a námietky sú predložené súdu, ktorý sa vysloví priamo, alebo následne po neúspešnom pokuse sudcu - komisára¹⁰ o zmier. Táto fáza sa uzatvára vypracovaním, zo strany likvidátora škôd, zoznamu rozdelenia fondu medzi veriteľov, ktorých pohľadávky boli uznané. Títo posledne spomenutí môžu napadnúť zoznam pred súdom. Kým nie sú pohľadávky uplatnené, vlastníci lode ťažia z rozhodnutia, ktoré mu umožňuje postaviť sa v budúcnosti proti každej žalobe spätéj s predmetnou udalosťou. Proti tomuto rozhodnutiu môže byť podané odvolanie.

9. V priebehu tretej fázy sú veritelia doporučeným listom vyzvaní, aby prijali sumu, ktorá im bola priznaná, a sú povinní vymáhať svoje podiely v lehote jedného roka. Následne po rozdelení fondu obmedzenia zodpovednosti je vlastníci lode alebo lodiar zbavený každej ďalšej zodpovednosti za škodovú udalosť.

C — *Bruselský dohovor*

8. V priebehu druhej fázy sú veritelia vyzvaní, aby uplatnili svoje pohľadávky. Môžu tiež písomne namietať voči právu

10. Ako vyplýva z preambuly Bruselského dohovoru, jeho cieľom je v zmysle článku

9 — Pripomienky holandskej vlády, bod 32.

10 — Tamže, body 40 a 41.

293 ES uľahčiť vzájomné uznávanie a výkon súdnych rozhodnutí a posilniť v rámci Spoločenstva právnu ochranu osôb, ktoré sa v ňom usadili. Ako je uvedené v tejto preambule, na tento účel je potrebné určiť právomoci súdnych orgánov zmluvných štátov na medzinárodnej úrovni.

11. V článku 2 Bruselského dohovoru je sformulované všeobecné pravidlo, podľa ktorého je daná súdna právomoc štátu, v ktorom má žalovaný svoje bydlisko. V zmysle článku 5 tohto dohovoru „v oblasti mimozmluvnej zodpovednosti a kvázi mimozmluvnej zodpovednosti“ [*neoficiálny preklad*] môže byť osoba žalovaná na „na súdoch podľa miesta, kde došlo ku skutočnosti, ktorá zakladá nárok na náhradu škody“. [*neoficiálny preklad*]

12. Článok 6a Bruselského dohovoru okrem toho stanovuje:

„Ak podľa tohto dohovoru má súd zmluvného štátu právomoc vo veciach týkajúcich sa zodpovednosti za používanie alebo prevádzku lode, má tento súd, alebo iný súd určený na tento účel vnútroštátnym právnym poriadkom tohto štátu, právomoc konať tiež o návrhoch na obmedzenie rozsahu zodpovednosti.“ [*neoficiálny preklad*].

13. Bruselský dohovor má navyše za cieľ predchádzať nezlučiteľnosti rozhodnutí. Na tento účel článok 21, týkajúci sa prekážky začatého konania, stanovuje:

„Ak sú podané dve žaloby, ktoré sa zhodujú v predmete, dôvode a účastníkoch konania, na súdy rôznych zmluvných štátov, súd, na ktorý bol podaná žaloba neskôr, je povinný z úradnej moci konanie zastaviť v prospech súdu, na ktorý bola podaná prvá žaloba.

Súd, ktorý je povinný konanie zastaviť, môže konanie iba prerušiť, pokiaľ je právomoc iného súdu namietaná.“ [*neoficiálny preklad*]

14. Článok 22 tohto dohovoru okrem toho stanovuje, že ak sa podá žaloba v súvisiacich veciach na súdoch rôznych zmluvných štátov, každý súd, ktorý nezačal konať ako prvý, môže prerušiť konanie, ak sú veci ešte v štádiu konania na prvom stupni. Tento súd môže tiež na návrh jedného z účastníkov odmietnuť vykonávať svoju právomoc, ak právny poriadok jeho štátu pripúšťa spojenie oboch vecí a ak súd, ktorý začal konať ako prvý, má právomoc v oboch veciach. Na účely tohto článku sa veci považujú za súvisiace, ak sú navzájom tak úzko spojené, že je vhodné prejednať a rozhodnúť ich spoločne, a tak sa vyhnúť riziku nezlučiteľných rozhodnutí vydaných v samostatných konaniach.

15. Nakoniec hlava III Bruselského dohovoru stanovuje mechanizmus uznávania a zjednodušeného výkonu súdnych rozhodnutí. Článok 25 tohto dohovoru definuje pojem rozhodnutie takto:

2. ak úkon, ktorým sa začína konanie alebo rovnocenný úkon nebol oznámený alebo doručený neprítomnému žalovanému riadne a včas, aby sa mohol brániť;

„Na účely tohto dohovoru sa rozhodnutím rozumie každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu zmluvného štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu, ako aj určenia trov alebo výdavkov súdnym úradníkom.“ *[neoficiálny preklad]*

...“ *[neoficiálny preklad]*

16. Nasledujúci článok 26 stanovuje:

II — Skutkový stav a konanie vo veci samej

„Rozhodnutia vydané v zmluvnom štáte sa uznávajú v ostatných zmluvných štátoch bez osobitného konania.“ *[neoficiálny preklad]*

17. Článok 27 vymenúva podmienky, za ktorých sa tieto rozhodnutia neuznávajú. Tento článok stanovuje :

18. V máji 1985 spoločnosť Mærsk Olie ad Gas A/S (ďalej len „Mærsk“) uložila do Severného mora ropovod a plynovod. V priebehu júna 1985 rybárska loď patriaca spoločnosti M. de Haan a W. de Bøer, zastupovanej spoločníkmi Martinus de Haane a Willem de Bøer (ďalej len „vlastníci lodí“), vykonávala rybolov v oblasti uloženia týchto vedení. Mærsk, konštatujúc, že tieto vedenia boli poškodené, listom z 3. júla 1985 oznámil uvedeným vlastníkovi lodí, že ich považuje za zodpovedných za tieto škody, ktorých odstránenie bolo odhadnuté na 1 700 019,00 USD a na 51 961,58 GPB.

„Rozhodnutia sa neuznávajú

...

19. Vlastníci lodí 23. apríla 1987 podali na Arrondissementsrechtbank Groningen

(Holandsko), v mieste, kde je zaregistrovaná ich loď, návrh na obmedzenie ich zodpovednosti. Tento súd 27. mája 1987 vydal uznesenie, v ktorom predbežne stanovil toto obmedzenie na 52 417,40 NLG a uložil vlastníkom lodí zložiť túto sumu zvýšenú o 10 000 NLG z dôvodu súdnych poplatkov do úschovy. Telefaxom z 5. júna 1987 advokáti vlastníkov lodí informovali Mærsk o tomto rozhodnutí.

20. Dňa 20. júna 1987 Mærsk podal proti vlastníkom lodí žalobu o náhradu škody na Vestre Landsret (Dánsko) z dôvodu škody spôsobenej na vedeniach.

21. Dňa 24. júna 1987 podal Mærsk opravný prostriedok proti uzneseniu, ktorým bolo vyhovieť návrhu na obmedzenie zodpovednosti vlastníkov lodí, vydanému holandským súdom 27. mája 1987, namietajúc nedostatok právomoci tohto súdu. Dňa 6. januára 1988 holandský odvolací súd potvrdil napadnuté uznesenie.

22. Doporučeným listom z 1. februára 1988 likvidátor škôd stanovený týmto súdom doručil advokátovi Mærsk upresnenia týkajúce sa vyššie uvedeného uznesenia. Listom

z 25. apríla 1988 likvidátor vyzval Mærsk na uplatnenie svojej pohľadávky. Mærsk neodpovedal na túto výzvu a keďže nedošlo k uplatneniu pohľadávok inými veriteľmi, suma zložená vlastníckmi lodí im bola v decembri 1988 vrátená.

23. Rozhodnutím z 27. apríla 1988 Vestre Landsret v zmysle článku 21 druhého pododseku Bruselského dohovoru konanie zastavil v prospech holandského súdu. V prvom rade vyhlásil, že rozhodnutia holandských súdov z 27. mája 1987 a zo 6. januára 1988 musia byť považované za súdne rozhodnutia v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru, keďže Mærsk mal v priebehu konania možnosť brániť sa. Ďalej sa domnieval, že konanie pred holandským súdom a vec, ktorá mu bola predložená, majú rovnakých účastníkov konania, rovnaký dôvod a rovnaký predmet. V tomto smere zdôraznil, že obe veci sa týkajú rovnakých skutkových stavov a že Mærsk mohol v holandskom konaní uplatniť tie isté tvrdenia, aké uviedol pred ním. Nakoniec tento súd pripomenul, že určenie okamihu, v ktorom sú návrhy na začatie konania v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru podané na súd, musí byť uskutočnené na základe vnútroštátnych procesných pravidiel uplatniteľných pred každým dotknutým súdom. V zmysle týchto ustanovení sa predpokladá, že holandský súd začal konať v okamihu podania návrhu na začatie konania zo strany vlastníkov lodí, čiže 23. apríla 1987, zatiaľ čo konanie pred dánskym súdom bolo začaté až 20. júna 1987.

24. Proti tomuto rozhodnutiu podal Mærsk opravný prostriedok na súd. V prvom rade tvrdil, že konanie začaté na Vestre Landsret musí byť v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru považované za konanie, ktoré začalo skôr. Podľa jeho názoru návrh na obmedzenie zodpovednosti nepredstavuje súdne rozhodnutie v zmysle tohto ustanovenia a dodatočne tvrdil, že on nadobudol status účastníka tohto konania až 24. júna 1987, kedy podal opravný prostriedok proti uzneseniu z 27. mája 1987. Preto v čase začatia konania o náhradu škodu na Vestre Landsret 20. júna 1987 nemohlo ísť o zhodu v účastníkoch konania v zmysle uvedeného ustanovenia. Mærsk nakoniec podotkol, že podmienky stanovené článkom 27 bodom 2 Bruselského dohovoru na účely uznania holandského uznesenia z 27. mája 1987 v Dánsku neboli splnené, keďže toto rozhodnutie bolo vyhlásené v rozpore so základnou zásadou kontradiktórnosti konania.

rozhodnutie v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru, ktoré by malo byť uznané v Dánsku. Keďže toto rozhodnutie má podľa nich charakter už rozhodnutej veci, konanie dánskeho súdu musí byť vyhlásené za neprípustné.

26. Nakoniec vlastníci lodí uviedli, že Mærsk nemôže legitímne namietat' nedoručenie písomnosti od chvíle, kedy podal opravný prostriedok v Holandsku bez toho, aby vzniesol v tomto ohľade námietky. Tvrdia, že regulárnosť konania mala byť posúdená na základe holandských právnych predpisov účinných v danom čase a že tieto normy boli rešpektované, keďže Mærsk bol podľa nich skutočne a neustále informovaný o konaniach vedených v Holandsku.

III — Prejudiciálne otázky

25. Vlastníci lodí naopak tvrdili, že vzhľadom na článok 21 Bruselského dohovoru bol Vestre Landsret povinný zastaviť konanie o návrhu spoločnosti Mærsk. Tvrdia, že tak holandská právna úprava, ako aj článok 6a Bruselského dohovoru priznávajú Arrondissementsrechtbank Groningen právomoc rozhodnúť v merite veci týkajúcej sa zodpovednosti, že Mærsk bol veriteľom vo veci predloženej tomuto súdu a že sa odvolal proti uzneseniu tohto súdu. Dodatočne vlastníci lodí uvádzajú, že rozhodnutie, ktorým bolo ukončené konanie pred Arrondissementsrechtbank Groningen, predstavuje súdne

27. Højesteret preto rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru tieto prejudiciálne otázky:

- „1) Vztahuje sa článok 21 dohovoru na konanie smerujúce k vytvoreniu fondu obmedzujúceho zodpovednosť, začaté na návrh vlastníka lode, ak sa v návrhu

menovite uvádza ten, kto by mohol byť dotknutý ako prípadný poškodený?

vyššieho stupňa opravný prostriedok v otázke právomoci bez toho, aby namietal nedoručenie písomnosti?“

- 2) Je rozhodnutie nariaďujúce vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť podľa holandských procesných predpisov účinných v roku 1986 súdnym rozhodnutím v zmysle článku 25 uvedeného dohovoru?

IV — Rozbor

A — O prvej prejudiciálnej otázke

- 3) Môže byť fond obmedzujúci zodpovednosť, vytvorený 27. mája 1987 holandským súdom podľa holandských právnych predpisov účinných v tom čase, bez predchádzajúceho doručenia úkonu, ktorým sa začína konanie dotknutému veriteľovi, v súčasnosti predmetom zamietnutia uznania v inom členskom štáte na základe článku 27 bodu 2 uvedeného dohovoru?

28. Prostredníctvom prvej prejudiciálnej otázky sa vnútroštátny súd pýta, či sa na konanie smerujúce k vytvoreniu fondu obmedzujúceho zodpovednosť, začaté na návrh vlastníka lode, vzťahuje článok 21 Bruselského dohovoru, ak sa tento návrh menovite týka subjektu, ktorý by mohol byť považovaný za prípadného poškodeného.

- 4) V prípade kladnej odpovede na tretiu otázku, môže byť dotknutému veriteľovi odoprený prospech podľa článku 27 bodu 2, hoci neskôr v členskom štáte, kde bol fond vytvorený, podal na súde

29. Touto otázkou sa chce vnútroštátny súd dozvedieť, či bol Vestre Landsret oprávnený zastaviť konanie v prospech holandského súdu v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru. Tento súd tým chce zistiť, či boli medzi konaním o obmedzení zodpovednosti, zača-

tom na návrh vlastníkov lodí na holandskom súde, a konaním o žalobe o náhradu škody, podanej zo strany Mærsk na dánskom súde, splnené podmienky stanovené týmto článkom. Prvú prejudiciálnu otázku treba teda chápať v tom zmysle, že vnútroštátny súd sa v podstate pýta, či konanie smerujúce k vytvoreniu fondu obmedzujúceho zodpovednosť, ako to, ktoré bolo v predmetnej veci začaté na návrh vlastníkov lodí prostredníctvom návrhu na začatie konania na základe holandského práva, týkajúce sa menovite možného poškodeného, a žaloba o náhradu škodu podaná týmto poškodeným proti vlastníkom lodí, predstavujú v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru návrhy podané tými istými účastníkmi konania, majúce rovnaký predmet a dôvod.

30. Predbežne sa mi zdá byť nesporným, že na konanie smerujúce k vytvoreniu fondu obmedzujúceho zodpovednosť, ako je to stanovené v holandskej právnej úprave platnej v čase vzniku skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej, sa vzťahuje vyššie spomenutý článok 21. Ani tento článok, ani žiadne iné ustanovenie Bruselského dohovoru nedefinujú druh konaní alebo sporov patriacich do oblasti jeho pôsobnosti. Podľa francúzskej verzie sa tento článok uplatňuje na „návrhy“ predložené súdom. Použitie termínu „návrhy“, ktorý má vo francúzštine veľmi všeobecný význam

vedie k názoru, že autori dohovoru nechceli obmedziť uplatniteľnosť ustanovení týkajúcich sa prekážky začatého konania na niektoré osobitné konania, ale že práve naopak, chceli tam zoširoka zahrnúť všetky druhy konaní, ktoré môžu byť začaté pred vnútroštátnymi súdnymi orgánmi nezávisle od ich formy alebo ich kvalifikácie vo vnútroštátnom práve. Táto analýza nachádza potvrdenie aj v ostatných jazykových verziách, v ktorých má príslušný termín rovnako všeobecný význam.¹¹ Okrem toho vieme, že Bruselský dohovor má za cieľ zabezpečiť medzi zmluvnými štátmi voľný pohyb rozsudkov a že ako je spomenuté Súdnym dvorom¹² v ustálenej judikatúre, článok 21, rovnako ako ostatné ustanovenia tohto dohovoru týkajúce sa prekážky začatého konania a súvisiacich konaní, smeruje v čo najširšej miere k zabráneniu tomu, aby boli v rôznych štátoch vydané nezlučiteľné súdne rozhodnutia v tej istej namietanej veci. Je hneď od začiatku zameraný na vylúčenie situácií, v ktorých rozhodnutie vydané zmluvným štátom nemôže byť uznané v inom zmluvnom štáte, keďže je nezlučiteľné s rozhodnutím týkajúcim sa tých istých účastníkov konania, vydaným v tomto druhom štáte. Berúc do úvahy tento cieľ, Súdny dvor vyhlásil, že uvedený článok 21 musí byť predmetom extenzívneho výkladu, ktorý zahŕňa všetky prípady prekážky začatého konania¹³ a že pre potvrdenie takéhoto prípadu postačuje, aby boli splnené pod-

11 — Odkazujem predovšetkým na termíny „Klagen“ v nemeckej verzii, „vorderingen“ v holandskej verzii, „domande“ v talianskej verzii, „proceedings“ v anglickej verzii, „demandas“ vo verzii španielskej, „acções“ v portugalskej a „krav“ v dánskej verzii.

12 — Rozsudky z 8. decembra 1987, Gubisch Maschinenfabrik, 144/86, Zb. s. 4861, bod 8; z 27. júna 1991, Overseas Union Insurance a i., C-351/89, Zb. s. I-3317, bod 16; zo 6. decembra 1991, Tatry, C-406/02, Zb. s. I-5439, bod 32, a z 9. decembra 2003, Gasser, C-116/02, Zb. s. I-14693, bod 41.

13 — Rozsudok Overseas Union Insurance a i., už citovaný, bod 16.

mienky týkajúce sa trojnásobnej zhody v účastníkoch konania, dôvode a predmete konania, bez vyžadovania splnenia ďalších podmienok¹⁴.

31. Zo znenia uvedeného článku 21 a z cieľom sledovaného možno teda vyvodiť, že k tomu, aby mal Bruselský dohovor plnú účinnosť a aby sa v čo najširšej miere zabránilo vydávaniu nezlučiteľných rozhodnutí v rôznych štátoch, stačí, že je na súd skutočne podaný návrh smerujúci k vydaniu súdneho rozhodnutia, ktoré môže mať právne účinky a následky vo vzťahu k tretej osobe, dotknutej týmto návrhom. Konanie smerujúce k vytvoreniu fondu obmedzujúceho zodpovednosť, ako to, ktoré je upravené holandskou právnou úpravou, spĺňa podľa môjho názoru tieto požiadavky. Toto konanie je totiž zamerané na to, aby prostredníctvom súdneho rozhodnutia bolo umožnené vlastníčkovi lode alebo lodiarovi obmedziť ich zodpovednosť za prípadné škody spôsobené loďou voči jednému alebo viacerým veriteľom na sumu, určenú na základe ustanovení dohovoru z roku 1957 tak, aby títo veritelia nemohli za tú istú škodovú udalosť požadovať od vlastníka lode iné sumy než tie, ktoré im môžu byť priznané v rámci tohto konania. Následne toto konanie smeruje k vydaniu súdneho rozhodnutia, ktoré môže mať právne následky vo vzťahu k tomuto alebo týmto veriteľom. Konanie sledujúce vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť, ako to, ktoré bolo začaté v predmetnej veci,

môže preto ako také spadať pod článok 21 Bruselského dohovoru.¹⁵

32. Je preto potrebné preskúmať, či toto konanie začaté v predmetnej veci zo strany vlastníkov lodí návrhom, týkajúcim sa menovite prípadného poškodeného, a žaloba o náhradu škody podaná týmto poškodeným proti vlastníkom lodí, majú trojnásobnú zhodu v účastníkoch konania, dôvode a predmete.

33. Zo znenia článku 21 Bruselského dohovoru vyplýva, že tieto tri podmienky sú kumulatívne. Postačuje teda, že jedna z nich nie je splnená, aby medzi dvoma vecami nešlo o prekážku začatého konania. Ako uvidíme ďalej¹⁶, domnievam sa, že dve predmetné konania nemajú rovnaký dôvod ani predmet. No vzhľadom na znenie pre-judiciálnej otázky a odôvodnenie rozhodnutia, ktorým Vestre Landsret zastavil konanie, sa domnievam, že pre vnútroštátny súd môže byť užitočné preskúmať aj pojem „tí istí účastníci konania“, ako to okrem toho urobili všetci vedľajší účastníci konania.

15 — Nie je isté, že toto konanie môže existovať v rámci dohovoru uzavretého v Londýne 19. novembra 1976, pretože v zmysle článkov 10 — 12 tohto dohovoru sa obmedzenia zodpovednosti nemožno viac dovoľávať preventívne, ako je to v rámci dohovoru z roku 1957, ale jedine v rámci obrany voči žalobe o náhradu škody. Návrh na zriadenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť môže byť podaný na súde, na ktorom bola podaná žaloba o náhradu škody, alebo na akomkoľvek príslušnom štátnom orgáne, pred ktorým toto konanie začalo.

16 — Body 40 — 46.

14 — Rozsudky už citované Gubisch Maschinenfabrik, bod 14, a Overseas Union Insurance a i., body 15 — 18.

1. Pojem „tí istí účastníci konania“

návrh, ktorým sa začalo konať proti veriteľovi alebo veriteľom v ňom označených. Na základe odpovede na túto otázku bude možné v predmetnej veci stanoviť, ktorý súd spomedzi holandského alebo dánskeho začal konať ako prvý. Treba pripomenúť, že v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru možno námietku prekážky začatého konania podať jedine na súde, ktorý začal konať ako druhý.¹⁷

34. Otázka, ktorá sa predkladá v predmetnom spore je, či Mærsk má byť považovaný za účastníka konania o obmedzení zodpovednosti z jednoduchého dôvodu, že je dotknutý príslušným návrhom, aj keď mu bol tento doručený až po vydaní uznesenia holandským súdom 27. mája 1987. Videli sme, že v súlade s platnou holandskou právnou úpravou konanie nie je v prvej fáze sporové a stáva sa takým len v druhej fáze, následne po vydaní uznesenia, ktoré rozhoduje o návrhu na obmedzenie zodpovednosti, keď je samotné uznesenie spolu s príslušným návrhom na začatie konania doručené veriteľom v ňom označeným. Ide preto o stanovenie, či, ako to tvrdia vlastníci lodí, holandská vláda a vláda Spojeného kráľovstva, skutočnosť, že Mærsk je dotknutý návrhom na obmedzenie zodpovednosti, mu priznáva status účastníka konania o obmedzení zodpovednosti už od nesporovej fázy tohto konania, alebo či naopak, ako tvrdí Mærsk a Komisia Európskych spoločenstiev, táto spoločnosť nadobudla status účastníka konania iba následne po doručení uznesenia a príslušného návrhu na začatie konania, alebo prípadne od okamihu, kedy podala opravný prostriedok proti tomuto uzneseniu. Inými slovami, ide o zistenie, či taký návrh na začatie konania, aký bol podaný vlastníckmi lodí na holandskom súde, vedie k tomu, že na daný súd bol v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru podaný

35. Na rozdiel od toho, čo uviedol Vestre Landsret a od postoja zaujatého Spojeným kráľovstvom, otázka, či by bol Mærsk považovaný za účastníka konania o obmedzení zodpovednosti z jediného dôvodu, že bol označený v návrhu na obmedzenie zodpovednosti, nebude podľa môjho názoru zodpovedaná na základe vnútroštátnej právnej úpravy, v súlade so smerovaním Súdneho dvora prijatým v už citovanom rozsudku Zelger¹⁸. V už citovaných rozsudkoch Gubisch Maschinenfabrik¹⁹ a Tatry²⁰ Súdny dvor vyhlásil, že vezmúc do úvahy cieľ Bruselského dohovoru, pojem „rovnakí účastníci konania“, ako aj pojmy „rovnaký

17 — Rozsudok zo 7. júna 1984, Zelger, 129/83, Zb. s. 2397, bod 14.

18 — V uvedenom rozsudku Súdny dvor vyhlásil, že článok 21 Bruselského dohovoru bude vykladaný v tom zmysle, že za „súd, ktorý začal konať ako prvý“ sa musí považovať súd, na ktorom boli predovšetkým splnené podmienky, ktorým je podriadená definitívna prekážka začatého konania, a že tieto podmienky musia byť posúdené na základe vnútroštátneho práva každého z dotknutých súdov (bod 16). Podľa mojej mienky táto odpoveď platí pre prípad, keď na dvoch súdoch boli podané návrhy na začatie sporových konaní. V predmetnej veci ide o zistenie, či za podobného predpokladu preváža okamih, kedy súd obdrží návrh na začatie konania, alebo okamih, kedy bude tento návrh doručený žalovanému.

19 — Bod 11.

20 — Bod 30.

dôvod“ a „rovnaký predmet“ musia byť považované za autonómne. Bol by som náchylný domnievať sa, že toto pravidlo neslúži iba pre posúdenie pojmu zhodnosti, ale že sa musí uplatniť aj pre zistenie okamihu, od uplynutia ktorého dotknuté subjekty nadobudli status účastníka konania v každom z predmetných sporov. Tieto dva aspekty sa mi totiž zdajú úzko spojené, keďže posúdenie zhodnosti účastníkov konania v oboch sporoch závisí od skutočnosti, či dotknuté subjekty musia byť považované za účastníkov dvoch vyššie spomenutých konaní. Domnievam sa preto, že Súdny dvor je príslušný definovať kritériá, podľa ktorých budú musieť dotknuté vnútroštátne sudy posúdiť túto poslednú otázku.

36. Pokiaľ ide o určenie týchto kritérií, domnievam sa, že by nemalo viesť k definícii pojmu účastníka konania, ktorá by sa mohla zdať ako odporujúca voči zárukám potvrdeným v článku 6 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a v článku 47 Charty základných ľudských práv EÚ, vyhlásenej v Nice 7. decembra 2000 (Ú. v. ES C 364, s. 1), v zmysle ktorých má každý právo na spravodlivé súdne konanie. Podľa ustálenej judikatúry právo každej osoby na spravodlivý proces, ktoré vychádza z týchto základných práv, predstavuje všeobecnú zásadu práva

Spoločenstva, ktorej dodržiavanie zabezpečuje Súdny dvor.²¹ Súdny dvor vyhlásil, že práve podľa Bruselského dohovoru nesmie byť cieľ voľného pohybu rozsudkov dosiahnutý pri porušení základných práv, ktoré tvoria neoddeliteľnú časť práva Spoločenstva, akým je právo na obhajobu.²² Táto judikatúra vypracovaná v rámci výkladu článku 27 uvedeného dohovoru týkajúceho sa podmienok, za ktorých môže štát odmietnuť uznať na svojom území rozhodnutie vyhlásené v inom zmluvnom štáte, by mohla byť prenesená do rámca článku 21. Totiž stanovenie toho, ktorý súd začal konať ako prvý, nie je bez následkov pre situáciu každého z účastníkov konania, vezmúc do úvahy povinnosť súdu, ktorý začal konať ako druhý, zastaviť konanie. V tomto ohľade treba pripomenúť, že v zásade sa rozhodovanie súdu v mieste bydliska žalovaného, potvrdené článkom 2 Bruselského dohovoru, zakladá na názore, podľa ktorého je vo všeobecnosti zložitejšie brániť sa pred súdom cudzieho štátu ako pred súdmi iného mesta štátu, v ktorom sa nachádza bydlisko.²³ Na tejto úvahe stojí väčšina právnych noriem o priamej právomoci vyjadrených v Bruselskom dohovore. Mohlo by sa preto z toho vyvodiť, že pojem účastník konania v zmysle článku 21 je podriadený podmienke, že dotknutý subjekt má právo brániť sa, to znamená že je žalovaným v sporovom konaní. V cieľoch a smerovaní tohto článku nenachádzam nevyhnutné dôvody, ktoré by mohli nabádať k odmietnutiu tejto požiadavky. Potreba môcť presne stanoviť okamih, od ktorého začal každý z dotknutých súdov

21 — Rozsudky zo 17. decembra 1998, Baustahlgewebe/Komisja, C-185/95 P, Zb. s. I-8417, body 20 a 21, ako aj z 11. januára 2000, Holandsko a van der Wal/Komisja, spojené veci C-174/98 P a C-189/98 P, Zb. s. I-1, bod 17.

22 — Rozsudok z 11. júna 1985, Debaecker a Plouvier, 49/84, Zb. s. 1779, bod 10, ako aj z 28. marca 2000, Krombach, C-7/98, Zb. s. I-1935, bod 43.

23 — Pozri správu pána Jenarda o Bruselskom dohovore, nazývanú „správa Jenard“ (Ú. v. ES C 59, 1979, s. 1, predovšetkým s. 10).

konať vo veci na účely aplikácie objektívneho systému automatického postúpenia veci stanoveného uvedeným článkom²⁴, nie je podľa môjho názoru ohrozená zásadou, podľa ktorej sa súd môže považovať za súd, na ktorý bol podaný návrh voči niektorému účastníkovi konania v zmysle uvedeného článku 21 jedine vtedy, keď sa týmto návrhom začalo sporové konanie.²⁵

alebo tieto osoby považované za účastníkov konania.

37. Z toho vyvodzujem, že v takom konaní, ako je konanie o obmedzení zodpovednosti upravené holandskou právnou úpravou platnou roku 1986, musí po prvej fáze konania s jediným účastníkom nasledovať fáza sporová, a až potom, keď sú splnené formalities smerujúce k zapojeniu do konania osoby alebo osôb, označených autorom samotného návrhu na začatie konania, môžu byť táto

38. Takéto poňatie by okrem toho predstavovalo výhodu súladu s definíciou pojmu „úkon, ktorým sa začína konanie“, ktorú Súdny dvor vypracoval v rámci článku 27 bod 2 Bruselského dohovoru²⁶ o konaní o zaplatenie pohľadávky v nemeckom a talianskom právnom poriadku. Tak ako v holandskom konaní o obmedzení zodpovednosti, tieto konania o zaplatenie pohľadávky pozostávajú z nesporevej fázy, po ktorej nasleduje fáza sporová. Týmto dvoma konaniami môže veriteľ získať voči dlžníkovi príkaz na zaplatenie pohľadávky na základe žaloby, ktorá nebola oznámená druhej strane. Príkaz na zaplatenie pohľadávky a žaloba sú potom doručené alebo oznámené dlžníkovi, ktorý má určitú lehotu na predloženie nesúhlasného stanoviska. V rozsudkoch zo 16. júna 1981 Klomps²⁷ a z 13. júla 1995 Hengst Import²⁸ Súdny dvor vyhlásil, že pojem „úkon, ktorým sa začína konanie“ v zmysle článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru sa vzťahuje na akt alebo akty, ktorých oznámenie alebo doručenie žalovanému umožňuje tomuto žalovanému uplatniť svoje práva predtým, než je vydané vykonateľné rozhodnutie. Z čoho Súdny dvor vyvodil, že príkaz na zaplatenie

24 — Rozsudok z 8. mája 2003, Gantner Electronic, C-111/01, Zb. s. I-4207, bod 30.

25 — Je potrebné zdôrazniť, že nariadenie Rady (ES) č. 44/2001 z 22. decembra 2000 o právomoci a o uznávaní a výkone rozsudkov v občianskych a obchodných veciach (Ú. v. ES L 12, s. 1), ktoré od 1. marca 2002 nahrádza Bruselský dohovor, v článku 30 stanovuje, že pre uplatnenie pravidiel týkajúcich sa prekážky začatého konania a súvisiacich konaní sa konanie na súde považuje za začaté: „1) momentom podania písomnosti, ktorou sa začína konanie, alebo rovnocennej písomnosti na súde za predpokladu, že žalobca neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil doručenie žalovanému, alebo 2) ak sa písomnosť musí doručiť pred podaním na súd, momentom jej prevzatia orgánom povereným doručovaním za predpokladu, že žalobca neopomenul následne prijať kroky, ktoré musel prijať, aby zabezpečil podanie písomnosti na súde“. Tieto dve hypotézy teda odkazujú na nesporevé konanie.

26 — Pripomínam, že v zmysle tohto ustanovenia rozhodnutia vydané v jednom členskom štáte nie sú uznané v inom členskom štáte, pokiaľ úkon, ktorým sa konanie začína, nebol doručený alebo oznámený neprítomnému žalovanému riadne a včas, aby sa mohol brániť.

27 — Vec 166/80, Zb. s. 1593, bod 9.

28 — Vec C-474/93, Zb. s. I-2113, bod 19.

pohľadávky („Zahlungsbefehl“) z nemeckého práva alebo „decreto ingiuntivo“ sprevádzaný žalobou v talianskom práve predstavujú úkon, ktorým sa začína konanie v zmysle článku 27 bodu 2. S prihladnutím na to sa teda možno domnievať, že taký návrh na začatie konania, aký predložili vlastníci lodí holandskému súdu, nepredstavuje návrh proti veriteľovi alebo veriteľom v ňom označeným v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru a že takýmto návrhom bude až po tom, čo bude veriteľom doručené uznesenie vydané na konci nesporovej fázy konania.

s prihladnutím na dánske procesné predpisy na účely určenia dátumu relevantného pre stanovenie, kedy začal súd skutočne konať, sa musí uzavrieť, že Vestre Landsret bol súdom, ktorý začal konať ako prvý.

2. Zhoda v dôvode a predmete

39. Takéto poňatie by v predmetnej veci spôsobilo tieto následky. Mærsk by nemohol byť považovaný za účastníka konania o obmedzení zodpovednosti následne po podaní návrhu na začatie konania na holandský súd 23. apríla 1987. Naproti tomu uznesenie vyhlásené holandským súdom 27. mája 1987 mu bolo doručené doporučným listom 1. februára 1988.²⁹ Mærsk okrem toho podal opravný prostriedok proti tomuto uzneseniu 24. júna 1987. Následkom toho mohol byť Mærsk považovaný za účastníka uvedeného konania k tomuto dátumu, alebo najneskôr 1. februára 1988. Keďže Mærsk podal 20. júna 1987 žalobu o náhradu škody na dánskom súde,

40. Ako som sa už mal možnosť vyjadriť, podľa môjho názoru dve predmetné konania nepredstavujú konania s dvojitou zhodou v dôvode a predmete v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru. Podľa ustálenej judikatúry, napriek istým odchýlkam v rôznych jazykových verziách článku 21³⁰, predmet a dôvod predstavujú dva odlišné pojmy.³¹ Ide, ako som už povedal, o pojmy autonómne, ktorých obsah bol definovaný Súdny dvorom. Tento vskutku upresnil, že pojem „dôvod“ zahŕňa skutkový stav a právnu úpravu tvoriacu základ návrhu³², zatiaľ čo predmet pozostáva z cieľa sledovaného návrhom³³. Súdny dvor však upresnil, že pojem „predmet“ nesmie byť obmedzený na formálnu zhodu predložených návrhov. Domnieval sa totiž, že návrh smerujúci k výkonu kúpnej zmluvy a akt zrušenia tej istej zmluvy majú ten istý predmet, keďže oba spory sa sústredili na záväzný charakter

29 — Vnútroštátny súd vysvetľuje, že „doporučeným listom z 1. februára 1988...“, určeným advokátovi Mærsk, likvidátor škôd... informoval [o uznesení z 27. mája 1987] (s. 14 francúzskej verzie).“

30 — Napríklad anglická verzia uvádza len „the same course of action“, zatiaľ čo nemecká verzia nerozlišuje medzi pojmami „predmet“ a „dôvod“.

31 — Rozsudok Gubisch Maschinenfabrik, už citovaný, bod 14.

32 — Rozsudok Tatry, už citovaný, bod 39.

33 — Tamže, bod 41.

zmluvy, kde prvý spor bol zameraný na nastolenie účinkov zmluvy a druhý na ich zrušenie.³⁴ Súdny dvor uplatnil túto judikáciu extenzívnym spôsobom v oblasti zodpovednosti a rovnako sa domnieval, že návrh smerujúci k vyhláseniu žalobcu za nezodpovedajúceho za škodu uvádzanú žalovanými, a návrh predložený týmito posledne uvedenými, smerujúci naopak k tomu, aby bol autor prvého konania vyhlásený za zodpovedného za škodu a odsúdený na jej náhradu, majú rovnaký predmet.³⁵

41. Rovnako ako Mærsk, Komisia a vnútroštátny súd³⁶ sa domnievam, že dve konania, o ktoré ide, nepredstavujú ten istý spor v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru. Čo sa týka dôvodu, skutkový stav oboch konaní je na začiatku v princípe zhodný³⁷, ale právna úprava tvoriaca základ každého z oboch sporných návrhov je odlišná, keďže žaloba o náhradu škody je založená na mimozmluvnej zodpovednosti, ako v predmetnej veci, alebo na zmluvnej zodpovednosti, zatiaľ čo návrh na začatie konania o obmedzení zodpovednosti je založený na medzinárodnom dohovore z roku 1957 a na príslušnej vnútroštátnej právnej úprave, ktorá ho zaraďuje do vnútroštátneho právneho poriadku.

42. Rovnako, pokiaľ ide o predmet, žaloba o náhradu škodu je zameraná na dosiahnutie toho, aby bol žalovaný vyhlásený za zodpovedného za predpokladanú škodu a zaviazaný na jej náhradu. Hlavný predmet tohto konania pozostáva preto v uznaní zodpovednosti žalovaného. Ide o získanie súdneho uznania existencie tejto zodpovednosti. Konanie o obmedzení zodpovednosti smeruje naopak k dosiahnutiu toho, aby zodpovednosť vlastníka člnu alebo lodiaru, ktorá by mohla eventuálne vzniknúť v dôsledku námorných aktivít, bola obmedzená na sumu určenú podľa dohovoru z roku 1957. Hlavný predmet tohto konania teda pozostáva z obmedzenia zodpovednosti. Základným cieľom navrhovateľa je využiť maximálne limity stanovené samotným dohovorem. Nesmeruje teda k popretiu existencie zodpovednosti, ani nezahŕňa jej uznanie.³⁸ Z toho vyplýva, že existencia tejto zodpovednosti nie je vôbec centrálnym bodom tohto konania.

43. Ako tvrdí holandská vláda, okolnosť, že v rámci tohto konania sú veritelia podriadení prevereniu a môžu byť predmetom namietania dlžníka, nič nemení na uvedenej analýze. Predovšetkým pokiaľ ide o preverenie veriteľov zo strany likvidátora, domnievam sa, že to môže byť stotožnené s konaním medzi veriteľom a dlžníkom. Čo sa ďalej týka možnosti, že dlžník namietne existenciu a výšku pohľadávky v rámci druhej fázy konania, vo svetle judikatúry Súdneho dvora sa mi nezdá byť relevantná. Súdny dvor totiž

34 — Rozsudok Gubisch Maschinenfabrik, už citovaný, bod 14.

35 — Rozsudok Tatry, už citovaný, bod 42.

36 — Rozhodnutie vnútroštátneho súdu, bod 2.5.

37 — V danej veci ide o škody, ktoré mala spôsobiť rybárska loď vlastníkov lodí na vedeniach položených spoločnosťou Mærsk v Severnom mori počas rybolovu v júni 1985.

38 — Pripomínam, že článok 1 ods. 7 dohovoru z roku 1957 stanovuje, že „dovolať sa obmedzenia svojej zodpovednosti neznamená jej uznanie.“

vyhlásil, že pre stanovenie, či dva návrhy podané medzi tými istými účastníkmi konania na súdoch odlišných zmluvných štátov majú rovnaký predmet, sú určujúce jedine návrhy príslušných navrhovateľov, bez ohľadu na prostriedky obhajoby uplatnené žalovaným.³⁹ Žiadna skutočnosť z upresnení poskytnutých vnútroštátnym súdom ani z pripomienok účastníkov konania však neumožňuje domnievať sa, že prípadný veriteľ je informovaný, keď je mu oznámené uznesenie povoľujúce vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť a žaloba, o tom, či vlastníci lodí alebo lodári budú popierať základ ich zodpovednosti voči nemu. Preto názor sledovaný Súdny dvorom v už citovanom rozsudku Tatry o konaní smerujúcich k vyhláseniu a popretiu zodpovednosti, podľa ktorého konanie o popretie zodpovednosti implicitne obsahuje návrh zameraný k namietnutiu existencie povinnosti nahradiť škodu, nemôže byť podľa môjho názoru uplatnený v prípade konania o obmedzení zodpovednosti.

44. Vzhľadom na uvedené sa domnievam, že medzi takým konaním o obmedzení zodpovednosti, aké je v danej veci predmetom holandskej právnej úpravy, a žalobou o náhradu škody nejde o prekážku konania začatého na inom súde.

45. Zdá sa byť totiž nepochybné, že konanie o obmedzení zodpovednosti môže viesť k rozhodnutiu, ktoré sa v istej miere prejaví ako protichodné s rozhodnutím vydaným v inom zmluvnom štáte, keďže toto konanie je zamerané na zabránenie veriteľovi pristúpiť k vymáhaniu vlastnej pohľadávky nad sumu, ktorá mu môže byť priznaná pri uplatnení dohovoru z roku 1957. Rozhodnutie vydané na konci tohto konania sa teda môže ukazovať ako protichodné s konečným rozsudkom prijatým v inom zmluvnom štáte, ktoré zaväzuje lodiaru alebo vlastníka lode, ktorá spôsobila škodu, na zaplatenie, na účely náhrady tejto škody, sumy vyššej, ako je maximálna výška odškodného stanovená na základe uvedeného dohovoru. Táto okolnosť však nepostačuje pre vznik situácie, v ktorej by išlo o prekážku začatého konania, keďže nie sú splnené všetky podmienky stanovené článkom 21 Bruselského dohovoru. Okrem toho podobnému nebezpečenstvu nezlučiteľných rozhodnutí možno v širokej miere zabrániť vďaka uplatneniu ustanovení z oblasti súvisiacich konaní uvedených v článku 22 Bruselského dohovoru, v zmysle ktorého, ak sú súvisiace návrhy na začatie konania podané na súdoch v rôznych zmluvných štátoch, súd rozhodujúci o neskôr podanom návrhu môže konanie prerušiť v prospech súdu, na ktorý bol podaný prvý návrh. Táto koncepcia nachádza podporu aj v správe Schlosser⁴⁰, v ktorej je uvedené, že za predpokladu, že v jednom štáte sa začalo konanie o obmedzení zodpovednosti a v inom bol podaný návrh na potvrdenie pohľadávky, bude uplatnený člán-

39 — Rozsudok Gantner, už citovaný.

40 — Správa Schlosser o Zmluve o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska k Dohovoru o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, ako aj k protokolu o jeho výklade Súdny dvorom (Ú. v. ES C 59, 1979, s. 71).

nok 22 Bruselského dohovoru.⁴¹ Preto by za podobného predpokladu súd, na ktorý bola neskôr podaná žaloba o náhradu škody, mohol zastaviť konanie v prospech súdu, na ktorý bol skôr podaný návrh na obmedzenie zodpovednosti. Rovnako za predpokladu, ako sa to zdá, sa udialo v predmetnej veci⁴², keď bola skôr podaná žaloba o náhradu škody, súd, na ktorý bol podaný návrh na konanie o obmedzení zodpovednosti by mohol zastaviť konanie až do vydania rozhodnutia o náhrade škody. Mechanizmus súvisiacich konaní by totiž v oboch predpokladoch mohol umožniť súdu, na ktorý bol podaný návrh na obmedzenie zodpovednosti, zistiť, či toto obmedzenie je alebo nie je odporovateľné dotknutými veriteľmi a pristúpiť k rozdeleniu fondu. V každom prípade, ako zdôrazňuje vnútroštátny súd⁴³, taký systém obmedzenia zodpovednosti ako ten, ktorý je upravený holandskou právnou úpravou, nebráni tomu, aby boli pohľadávky predbežne stanovené súdom iného zmluvného štátu.

obmedzujúceho zodpovednosť, aké v danej veci začali vlastníci lode na základe holandskej právnej úpravy prostredníctvom návrhu, v ktorom sa menovite uvádza prípadný poškodený, a žaloba o náhradu škody podaná týmto poškodeným proti vlastníkom lodí nepredstavujú návrhy s rovnakým predmetom a rovnakým dôvodom v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru.

B — O druhej prejudiciálnej otázke

47. Druhou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či rozhodnutie ustanovujúce vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť podľa holandských procesných pravidiel platných v roku 1986 je rozhodnutím v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru. Domnievam sa, že touto otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či uznesenie vydané Arrondissementsrechtbank Groningen 27. mája 1987 musí byť považované za rozhodnutie v zmysle uvedeného článku.

46. Na základe vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prvú prejudiciálnu otázku odpovedal v tom zmysle, že také konanie smerujúce k vytvoreniu fondu

48. Ako som už mal možnosť uviesť, článok 25 Bruselského dohovoru stanovuje, že v zmysle tohto dohovoru sa pod „rozhodnutím“ rozumie „každé rozhodnutie súdu alebo tribunálu zmluvného štátu, bez ohľadu na jeho označenie, vrátane uznesenia, nariadenia, rozhodnutia alebo exekučného príkazu“. Z obsahu tohto článku možno vyvodiť dve

41 — Bod 129.

42 — Úvaha, podľa ktorej dánsky súd nezačal konať na základe návrhu na začatie konania o obmedzení zodpovednosti, ale uznesením z 27. mája 1987, sa mi zdá výborne uplatniteľná na rámec článku 22 Bruselského dohovoru.

43 — Rozhodnutie vnútroštátneho súdu, bod 2.5.

kritériá relevantné pre riešenie predmetnej otázky. Predovšetkým článok 25 sa môže týkať všetkých rozhodnutí bez ohľadu na ich označenie vo vnútroštátnom právnom poriadku, ktoré patria do vecnej pôsobnosti Bruselského dohovoru. Ako vyplýva z citovanej správy Schlosser⁴⁴, dohovor nie je obmedzený na rozhodnutia, ktorými sa celkom alebo čiastočne končí spor medzi účastníkmi, ale zahŕňa aj rozhodnutia procesnej povahy alebo tie rozhodnutia, ktorými sa nariaďujú predbežné alebo zabezpečovacie opatrenia. Uznesenie, ktoré ako v danej veci predbežne stanovuje sumu, na ktorú je obmedzená zodpovednosť vlastníka lode, preto môže patriť do oblasti pôsobnosti uvedeného článku 25.

49. Okrem toho predmetný akt musí byť vydaný súdom zmluvného štátu. Táto podmienka na jednej strane zahŕňa, aby orgán, ktorý akt vydal, konal nezávisle vo vzťahu k ostatným štátnym orgánom. Pokiaľ ide o tento prvý bod, nezdá sa mi, že by bolo možné namietat — ani nie je namietané — že Arrondissementsrechtbank Groningen prijal predmetné rozhodnutie v rámci vlastnej súdnej právomoci. Tá istá podmienka na druhej strane vyžaduje, aby konanie vedúce k prijatiu aktu prebehlo pri rešpektovaní práv na obhajobu. Táto požiadavka predstavuje protihodnotu zjednodušeného mechanizmu uznania a výkonu rozhodnutí vydaných iným

zmluvným štátom v žiadanom štáte. Ako Súdny dvor vyhlásil v rozsudku Denilauler⁴⁵, „(Bruselský) dohovor sa v hlave III ukazuje veľmi liberálny pri uznaní a výkone rozhodnutí práve z dôvodu záruk zabezpečených žalovanému v pôvodnom konaní“. Z toho vyvodil, že dohovor odkazuje hlavne na súdne rozhodnutia, ktoré predtým, než bolo požiadané o ich uznanie alebo výkon, boli alebo mohli byť rôznym spôsobom predmetom sporového konania.⁴⁶

50. Táto druhá podmienka predstavuje v danej veci predmet diskusie. Podľa Mærsk uznesenie vydané 27. mája 1987 nepredstavuje rozhodnutie v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru, pretože jeho vydaním bolo ukončené nesporné konanie bez toho, aby mu bol predtým doručený návrh vlastníkov lodí. Rovnako ako ostatní vedľajší účastníci konania by som bol náchylný domnievať sa, že podobné poňatie nezodpovedá judikatúre Súdneho dvora. Domnievam sa totiž, že z odôvodnenia už citovaného rozsudku Denilauler vyplýva, že zaväzuje to, že predtým, než bolo požiadané o uznanie alebo výkon aktu v inom štáte, než ktorý ho vydal, predmetný akt bol alebo mohol byť predmetom sporového konania. Takéto poňatie nachádza podporu v postoji Súdneho dvora v už citovanom rozsudku Hengst Import, v ktorom sa Súdny dvor vyjadroval ku konaniu o príkaze na zaplatenie pohľadávky podľa talianskeho právneho poriadku, ktoré umožňuje veriteľovi získať žalobou, ktorá

44 — Bod 184.

45 — Rozsudok z 21. mája 1980, 125/79, Zb. s. 1553, bod 13.

46 — Tamže.

nebola spočiatku doručená jeho dlžníkovi, príkaz na zaplatenie pohľadávky, „decreto ingiuntivo“⁴⁷. Súdny dvor vyhlásil, že sa jedná o rozhodnutie, ktoré môže byť uznané a vykonané na základe hlavy III Bruselského dohovoru od okamihu, kedy by mohlo byť predmetom sporového konania v štáte, ktorý ho vydal, v momente požiadania o jeho uznanie a výkon v dotknutom štáte.⁴⁸ Následne hoci prvotné konanie, ktoré viedlo k prijatiu aktu, malo charakter konania s jedným účastníkom, pre to, aby tento akt mohol byť považovaný za rozhodnutie v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru a mohol využiť zjednodušený systém uznania a výkonu, postačuje, že predtým než bolo požiadané o jeho výkon v žiadanom štáte, sa mohlo dané konanie stať sporovým v štáte, ktorý ho vydal.

51. Podľa môjho názoru by táto judikatúra mohla byť použitá na konanie o obmedzení zodpovednosti účinné v holandskom práve v roku 1986. Ako v prípade práve opísaného konania o príkaze na zaplatenie pohľadávky, uznesenie vydané na konci prvej nesporevej fázy nemá účinky škôd, než je doručené veriteľom, a títo môžu namietať na súde, ktorý ho vydal, všetky skutočnosti uvedené v uznesení, ktoré môžu poškodiť ich záujmy, to znamená tak právo dlžníka na obmedzenie zodpovednosti, ako aj rozsah tohto obmedzenia. Okrem toho veriteľa môžu podať opravný prostriedok proti vydanému uzneseniu a namietať v rámci tohto konania

právomoc súdu, ktorý ho prijal. Až potom, keď sú rozhodnutia súdu, ktorý sa vyjadrí k týmto námietkam, právoplatné, likvidátor škôd vypracuje protokol o rozdelení: keď tento nadobudne charakter už rozhodnutej veci, má za účinok vyhlásenie zániku pohľadávok veriteľov, ktorí ich neuplatnili, hoci boli riadne vyzvaní a zabránenie ďalším žalobám podaným veriteľmi zapísanými na zozname.

52. Preto až potom, keď bolo uznesenie, ktorým sa vyhovel návrhu na obmedzenie zodpovednosti doručené veriteľom označeným v tomto návrhu, keď bolo veriteľom umožnené poprieť jeho oprávnenosť a rozsah a boli vyzvaní na uplatnenie svojich pohľadávok, môže byť uvedené obmedzenie zodpovednosti voči nim namietané a brániť podaniu žalôb z ich strany voči dlžníkovi, založených na tej istej škodovej udalosti. Dá sa z toho teda vyvodiť, že obmedzenie zodpovednosti stanovené holandským súdom môže brániť ďalším žalobám zo strany veriteľov jedine potom, čo bolo predmetom sporového konania o merite veci.

47 — Na základe talianskeho práva musí byť tento akt spolu so žalobou doručený dlžníkovi, ktorý má k dispozícii určitú lehotu na predloženie nesúhlasného stanoviska. Ak ho dlžník predloží, pokračuje sa sporovým občiansko-právnym konaním. Ak nepredloží nesúhlasné stanovisko, súd na návrh veriteľa vyhlási príkaz na zaplatenie pohľadávky.

48 — Rozsudok Hengst Import, už citovaný, bod 14.

53. S prihliadnutím na predchádzajúce úvahy navrhujem odpovedať na druhú pre-

judiciálnu otázku v tom zmysle, že rozhodnutie, ktoré nariaďuje vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť podľa holandských procesných predpisov platných v roku 1986 je rozhodnutím v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru.

z dôvodu, že bolo vyhlásené bez toho, aby bol návrh vlastníkov lodí na začatie konania predtým doručený Mærsk. Na druhej strane, v prípade kladnej odpovede na túto otázku sa súd pýta, či skutočnosť, že Mærsk podal proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok namietajúc nedostatok právomoci súdu, ktorý ho vyhlásil, bez toho, aby namietol nedoručenie návrhu na začatie konania, musí mať za následok neuplatniteľnosť ustanovení uvedeného článku 27 bodu 2.

C — O tretej a štvrtej prejudiciálnej otázke

54. Preskúvam obe otázky súčasne. Treťou prejudiciálnou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či môže byť rozhodnutie o vytvorení fondu obmedzujúceho zodpovednosť, bez predchádzajúceho doručenia veriteľovi, predmetom zamietnutia uznania v inom zmluvnom štáte v zmysle článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru. Štvrtou otázkou sa pýta, či v prípade kladnej odpovede na predchádzajúcu otázku môže byť dotknutému veriteľovi odoprené využiť článok 27 bod 2 z dôvodu, že na súde vyššieho stupňa podal opravný prostriedok v otázke nedostatku právomoci súdu, ktorý vydal rozhodnutie o vytvorení fondu obmedzujúceho zodpovednosť, bez toho, aby namietal nedoručenie písomnosti.

55. Týmito otázkami sa vnútroštátny súd na jednej strane pýta, či uznesenie z 27. mája 1987 môže byť predmetom zamietnutia uznania v inom zmluvnom štáte na základe článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru

56. Treba pripomenúť, že v zmysle článku 27 bodu 2 sa rozhodnutia neuznávajú, ak úkon, ktorým sa konanie začína nebol doručený alebo oznámený neprítomnému žalovanému riadne a včas, aby sa mohol brániť. Toto ustanovenie, ktoré predstavuje výnimku zo zásady vzájomného uznávania rozhodnutí vyhlásených v zmluvných štátoch, má za cieľ zabezpečiť právo na obhajobu. Podľa ustálenej judikatúry má za cieľ zabezpečiť, aby rozhodnutie nebolo uznané ani vykonané podľa Bruselského dohovoru, ak žalovaný nemal možnosť brániť sa pred súdom, ktorý rozhodnutie vydal.⁴⁹ S tým sú spojené ustanovenia článku 20 Bruselského dohovoru, ktorý v prípade, že sa žalovaný s bydliskom na území iného zmluvného štátu nedostaví na súd, ukladá súdu

⁴⁹ — Rozsudky Klomps, už citovaný, bod 9; z 12. novembra 1992, Minalmet, C-123/91, Zb. s. I-5561, bod 18, a z 21. apríla 1993, Sonntag, C-172/91, Zb. s. I-1963, bod 38.

zastaviť *ex offio* konanie vtedy, keď jeho právomoc nebola stanovená dohovorom, ako aj prerušiť konanie dovtedy, kým nie je potvrdené, že neprítomný žalovaný mohol obdržať úkon, ktorým sa konanie začína včas, aby sa mohol brániť.

mohlo byť predmetom sporového konania vo vyššie opísaných otázkach. Inými slovami ustanovenia článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru by nemali byť uplatnené, pokiaľ bolo toto uznesenie doručené dotknutému veriteľovi riadne a včas, aby sa mohol brániť. Totiž vďaka doručeniu tohto uznesenia veriteľovi sa tento mohol stať účastníkom konania o obmedzení zodpovednosti pred súdom prvého stupňa a mohol sa brániť, namietajúc právo dlžníka na obmedzenie zodpovednosti a rozsah tohto obmedzenia.

57. V rámci preskúmania predchádzajúcej otázky sme videli, že uznesenie, ktorým sa vyhovel návrhu na obmedzenie zodpovednosti, vyhlásené na základe holandských procedurálnych noriem platných v čase vzniku skutočností podstatných pre rozhodnutie vo veci samej, môže byť považované za rozhodnutie v zmysle článku 25 Bruselského dohovoru, keďže toto uznesenie môže dať podnet na sporové konanie. Totiž doručenie tohto uznesenia umožňuje dotknutým veriteľom namietať na súde, ktorý ho vyhlásil, odsúhlasenie práva dlžníka na obmedzenie zodpovednosti a rozsah tohto obmedzenia. Okrem toho z judikatúry Súdneho dvora som vyvodil, že v rámci holandského konania o obmedzení zodpovednosti musí byť uznesenie, sprevádzané návrhom na začatie konania, považované za úkon, ktorým sa konanie začína v zmysle článku 27 bodu 2.

58. Podľa môjho názoru tieto skutočnosti vedú logicky k záveru, že nedoručenie návrhu na obmedzenie zodpovednosti dotknutým veriteľom neodôvodňuje zamietnutie uznania uznesenia o schválení vytvorenia fondu obmedzujúceho zodpovednosť od okamihu, keď toto uznesenie bolo alebo

59. Tieto skutočnosti ma okrem toho navádzajú k domnienke, že opravný prostriedok proti tomuto uzneseniu na súde vyššieho stupňa, ktorý je obmedzený na namietanie právomoci súdu konajúceho v prvom stupni, by nemal zbavovať povinnosti riadneho doručenia tohto uznesenia. Podľa môjho názoru totiž takýto opravný prostriedok nemožno stotožňovať s dostavením sa žalovaného na súd štátu pôvodu v zmysle článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru. Z judikatúry Súdneho dvora vyplýva, že pojem „neprítomný žalovaný“ v zmysle článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru sa nesmie vykladať s prihliadnutím na procesné predpisy vnútroštátnych právnych poriadkov, ale musí sa prijať definícia Spoločenstva.⁵⁰

50 — Už citované rozsudky Klopms, body 12 a 13, Minalmet, body 19 — 22, a Sonntag body 39 — 44.

V už citovanom rozsudku Sonntag Súdny dvor upresnil rámec termínu „dostavenie sa na súd“. Uvedená vec sa týkala otázky, či žalovaný, ktorý sa mohol brániť pred súdom počas trestnoprávneho konania zameraného tiež na rozhodnutie o občianskoprávnych nárokoch poškodeného, mal byť považovaný za prítomného aj v rámci tohto konania o občiansko-právnych nárokoch, ktoré bolo predmetom ústneho pojednávania, ktorého sa zúčastnil, ale bez zaujatia stanoviska. Súdny dvor vyhlásil, že postoj zaujatý žalovaným na ústnom pojednávaní o námietkach, ktoré boli voči nemu podané, s plným vedomím o žalobe na náhradu škody podanej v rámci trestnoprávneho konania, musí byť v princípe považovaný za dostavenie sa na súd platné pre celé konanie. Upresnil však, že to nebráni možnosti žalovaného odmietnuť dostaviť sa na občianskoprávne konanie. Súdny dvor napokon uviedol, že obhajca vybraný žalovaným nevzniesol námietky proti občianskoprávnemu konaniu, ani počas ústneho pojednávania týkajúceho sa tohto konania.⁵¹ Keďže mal teda žalovaný možnosť brániť sa v rámci trestnoprávneho konania, dostaviac sa následne na pojednávanie týkajúce sa občianskoprávneho konania bez podania námietok v merite veci, Súdny dvor sa mohol logicky domnievať, že dotknutý sa dostavil aj na toto občianskoprávne konanie.

60. Okolnosti sú veľmi odlišné v situácii, ktorá je predmetom hlavného sporu. Rozdielne od žalovaného z už citovanej veci Sonntag, Mærsk sa nezúčastnil pojednávania týkajúceho sa práva vlastníkov lodí na obmedzenie zodpovednosti alebo rozsahu

jej obmedzenia. Takéto pojednávanie sa nemohlo uskutočniť, keďže ako sme videli, môže eventuálne prebehnúť následne po vydaní uznesenia, ak dotknutý subjekt vznesie v tomto smere námietky. Následne jednoduchý fakt, že Mærsk sa dozvedel o uznesení 27. mája 1987, keďže proti nemu podal opravný prostriedok, sa nemôže podľa môjho názoru stotožniť s dostavením sa na pojednávanie, v priebehu ktorého boli tieto otázky prejednané za prítomnosti samotného Mærsk alebo jeho obhajcu bez toho, aby vzniesli námietky. Nechcem sa znovu venovať téze, podľa ktorej uznesenie, ktorým bolo ukončené nesporové konanie, môže byť považované za súdne rozhodnutie, keď následne po jeho vyhlásení môže byť predmetom sporového konania. Táto právna konštrukcia, ktorá umožňuje vziať do úvahy konania o príkaze na zaplatenie pohľadávky platné v rôznych zmluvných štátoch, zodpovedá skutočnej potrebe, predovšetkým pre riešenie hromadných sporov. Musí však zachovať správnu rovnováhu medzi právami veriteľov a právom na obhajobu. Preto by som bol náchylný domnievať sa, že podanie opravného prostriedku proti uzneseniu vydanému bez predchádzajúceho sporového pojednávania, keď toto uznesenie ešte nebolo zákonnou formou doručené, nezavahuje povinnosti tohto doručenia z dôvodu, že sa opravný prostriedok týka len právomoci súdu, ktorý vydal toto uznesenie, a na základe toho ďalšie skutočnosti týkajúce sa uznesenia, ktoré poškodzujú záujmy žalovaného, nepredstavujú predmet sporového pojednávania v rámci opravného konania. Možno z toho preto vyvodiť, že opravný prostriedok podaný Mærsk proti uzneseniu z 27. mája 1987 týkajúci sa právomoci súdu, na ktorý bol podaný návrh na začatie konania, neumožňuje domnievať sa, že Mærsk sa dostavil na súd v konaní o obmedzení zodpovednosti, takže ustanovenia článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru by viac nenašli uplatnenie. Tento

51 — Body 41 a 42.

opravný prostriedok preto nemohol zbaviť povinnosti riadne doručiť Mærsk úkon, ktorým sa začína konanie, ktorý predstavuje uznesenie z 27. mája 1987.

v ktorom sa žiada o uznanie bude musieť okrem toho posúdiť, či toto doručenie bolo urobené včas, aby sa žalovaný mohol brániť. Treba ďalej spomenúť, že v rámci tohto posúdenia môže súd zohľadniť všetky okolnosti prípadu, ako aj správanie účastníkov konania.⁵⁴

61. V tomto ohľade zo skutkových zistení uvedených vnútroštátnym súdom vyplýva, že doporučeným listom z 1. februára 1988 adresovaným obhajcovi Mærsk, likvidátor škôd určený Arrondissementsrechtbank Groningen „podal upresnenia“ Mærsk o uznesení z 27. mája 1987. Prislúcha sudcovi štátu, v ktorom sa žiada uznanie rozhodnutia, aby posúdil, či tento doporučený list môže byť považovaný za riadne doručenie uvedeného uznesenia. Treba pripomenúť, že posúdenie tohto riadneho doručenia musí byť súdom, na ktorom sa žiada o uznanie uskutočnené s ohľadom na vnútroštátnu právnu úpravu štátu, ktorý ho vydal, a na dohovory, ktoré zaväzujú oba dotknuté štáty.⁵² Preto toto posúdenie musí byť uskutočnené na základe holandských právnych noriem uplatniteľných v oblasti obmedzenia zodpovednosti. Okrem toho, ako zdôraznila holandská vláda, článok 10 Haagskeho dohovoru⁵³, ktorý zaväzoval Holandské kráľovstvo a Dánske kráľovstvo v čase skutočností podstatných pre rozhodovanie vo veci samej, stanovuje možnosť zaslať priamo poštou súdne písomnosti osobám, ktoré sa nachádzajú v cudzine. Súd štátu,

62. Vezmúc do úvahy tieto skutočnosti, ako aj fakt, že listom z 25. apríla 1988 bol Mærsk vyzvaný, aby v holandskom konaní uplatnil svoju pohľadávku, nie je podľa môjho názoru vylúčené, že rozhodnutie, ktorým bolo ukončené konanie o obmedzení zodpovednosti, nielen bráni Mærsk podať návrh na začatie konania v Holandsku, ale musí byť tiež uznané v Dánsku, zabráňujúc okrem toho na území tohto štátu výkon rozsudku, ktorý zaväzuje vlastníkov lodí zaplatiť Mærsk náhradu škody spôsobenej predmetnou udalosťou.

63. S prihliadnutím na vyššie uvedené úvahy sa domnievam, že uznanie rozhodnutia o vytvorení fondu obmedzujúceho zodpovednosť, vyhláseného v súlade s platnou holandskou právnou úpravou, bez toho, aby bol návrh na obmedzenie zodpovednosti doručený dotknutému veriteľovi, nemôže byť zamietnuté v inom zmluvnom štáte na základe článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru, pokiaľ bolo toto uznesenie veriteľovi doručené riadne a včas, aby sa mohol brániť, a predovšetkým namietat právo

52 — Rozsudok Klomps, už citovaný, bod 15.

53 — Dohovor z 15. novembra 1965 o doručovaní súdnych a mimosúdnych písomností v cudzine v občianskych a obchodných veciach.

54 — Už citované rozsudky Klomps, bod 20, ako aj Debaecker a Plouvier, body 20, 22, 27 a 31 — 33.

dlžníka na obmedzenie zodpovednosti, ako aj rozsah jej obmedzenia. Skutočnosť, že veriteľ podal opravný prostriedok na súd vyššieho stupňa, namietajúc právomoc súdu, ktorý vydal rozhodnutie o povolení vytvorenia

fondy obmedzujúceho zodpovednosť, bez toho, aby namietal nedoručenie návrhu na obmedzenie zodpovednosti, nezavahuje povinnosti doručiť mu samotné uznesenie riadne a včas.

V — Návrh

64. Na základe všetkých vyššie uvedených úvah navrhujem Súdnemu dvoru, aby na prejudiciálne otázky položené zo strany Højesteret odpovedal takto:

„1) Konanie smerujúce k vytvoreniu fondy obmedzujúceho zodpovednosť, ako to, ktoré bolo v predmetnej veci začaté na základe holandskej právnej úpravy na návrh vlastníkov lodí, v ktorom sa menovite uvádza prípadný poškodený, a žaloba o náhradu škody podaná týmto poškodeným proti uvedeným vlastníkom lodí, nepredstavujú návrhy s rovnakým predmetom a dôvodom v zmysle článku 21 Bruselského dohovoru o súdnej právomoci a výkone rozhodnutí v občianskych a obchodných veciach, zmeneného a doplneného Zmluvou z 9. októbra 1978 o pristúpení Dánskeho kráľovstva, Írska a Spojeného kráľovstva Veľkej Británie a Severného Írska.

- 2) Rozhodnutie nariaďujúce vytvorenie fondu obmedzujúceho zodpovednosť podľa holandských procesných predpisov účinných v roku 1986 je súdnym rozhodnutím v zmysle článku 25 vyššie uvedeného dohovoru.

- 3) Uznanie rozhodnutia o vytvorení fondu obmedzujúceho zodpovednosť, vyhláseného v súlade s platnou holandskou právnou úpravou, bez toho, aby bol návrh na obmedzenie zodpovednosti doručený dotknutému veriteľovi, nemôže byť zamietnuté v inom zmluvnom štáte na základe článku 27 bodu 2 Bruselského dohovoru, pokiaľ bolo toto uznesenie veriteľovi doručené riadne a včas, aby sa mohol brániť, a predovšetkým namietat právo dlžníka na obmedzenie zodpovednosti, ako aj rozsah jej obmedzenia. Skutočnosť, že veriteľ podal opravný prostriedok na súd vyššieho stupňa, namietajúc právomoc súdu, ktorý vydal rozhodnutie o povolení vytvorenia fondu obmedzujúceho zodpovednosť, bez toho, aby namietal nedoručenie návrhu na obmedzenie zodpovednosti, nezbavuje povinnosti doručiť mu riadne a včas samotné uznesenie.“